

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

29 Ocak 2025

Sayı :30824082-610-11629858
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa Kemal DEMİRER
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

**VAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN GÜLDEREN VARLI'NIN
TBMM 7/18844 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

- 1) Türkiye'de yaşanacak depremlerde ölüm ve yaralanma risklerini azaltmak amacıyla gününbirlik tedbirler alındığı ve kalıcı çözümler planlanmadığı iddiaları doğru mu? Bu iddialar doğru ise bunun gerekçesi nedir?
- 2) Büyük bir yıkıma yol açan ve on binlerce insanın ölümüne sebep olan 6 Şubat 2023 depremleri sonrasında yapımı tamamlanan ve mağdur ailelere teslim edilen konut sayısı kaçtır?
- 3) 6 Şubat 2023 depremlerinden etkilenen depremzedelerin temiz su, barınma ve beslenme sorunlarına dair yapılan çalışmalar ve geline aşama nedir? Barınma, başta olmak üzere su, elektrik ve diğer ihtiyaçlara dair yapılan çalışmalar nelerdir?
- 4) Deprem bölgesi olan ve yıl içinde artçıların yaşandığı Van ilinde olası bir depremde kentte ve ilçelerinde var olan toplanma alan sayısı kaçtır? Bu alanların konumları ve yerleri nerelerdir?
- 5) Olası bir Van depreminde, deprem sonrası müdahale ve kurtarma çalışmalarının koordinasyonu ve etkinliği konusunda ne tür tedbirler alınmaktadır? Acil müdahale ekipleri, ekipmanlar ve lojistik destek gibi konularda yeterli kaynak ve kapasite sağlanmış mıdır?
- 6) Van ilinde depreme ilişkin yıl içinde yapılan risk analizi sayısı kaçtır? Bu risk analizleri ne kadar süre ile yapılmaktadır? Eğer yapıldıysa, bu risk analizi sonuçlarına göre Van'da beklenen bir depremin büyüklüğü ve etkileri ne kadardır? Ve ne zaman açıklanacaktır?
- 7) Bakanlığınız ve ilgili kurumlar, olası bir Van depremi riskine karşı aldığı önlemler nelerdir?
- 8) Halkın deprem konusunda farkındalığını artırmak, deprem anında halkın güvenliğini sağlamak ve afet sonrası müdahale sürecini etkin bir şekilde yürütmek için kurumlara ya da kentte yaşayan halka verilen eğitimler var mıdır?
- 9) Van merkezi ve ilçelerinde kaç binanın yapı denetim kaydı bulunmaktadır? Kaç binanın zemin etüt raporu yapılmıştır? Kaydı bulunmayan ve etüt çalışması yapılmayan bina sayısı kaçtır?
- 10) Merkez ve ilçelerde dayanıklılık testi yapılan kaç bina vardır? Riskli bina sayısı kaçtır? Riskli olan binaların depreme dayanıklı hale getirilmesi için Bakanlığınız hangi çalışmaları yapmaktadır?
- 11) Van'daki kamu binaları, okullar, hastaneler, barınma alanları gibi riskli yapıların depreme dayanıklılığı ve güvenliği konusunda yeterli tedbirler alınmış mıdır? Eksiklikler varsa, bu konuda ne gibi düzenlemeler ve iyileştirmeler planlanmaktadır?
- 12) Van halkının afet durumunda nasıl hareket etmesi gerektiği konusunda son bir 13 yılda yapılan bilgilendirmeler nelerdir? Bu bilgilendirmeler ne sıklıkla yapılmaktadır?
- 13) Deprem anında iletişim altyapısı ve elektrik enerjisi gibi temel hizmetlerin sürdürülebilirliği konusunda alınan önlemler arasında sadece yine sosyal medya hesaplarını kapatmak mı yer almaktadır? Yoksa gerekli haberleşmenin sağlanması için gerekli önlemler alınmış mıdır? Alınan bu önlemlerin kontrolleri ne sıklıkla yapılmaktadır?
- 14) Acil durum iletişim ağları ve enerji kesintilerine karşı bulunan sistemler nelerdir?
- 15) 1999 yılından bu yana toplanan deprem vergisinin miktarı neden açıklanmamaktadır? Toplanan bu vergi miktarı nerelere harcanmıştır?
- 16) 2011 Van depreminden bu zamana kadar mağduriyetleri devam eden aile ve işyeri sahibi varsa bunun gerekçeleri nelerdir?

CEVAP

Deprem risklerine ilişkin yapılan araştırmalarda; Ülkemizin, jeolojik konumu, topoğrafik ve meteorolojik özellikleri nedeniyle kronik sismik tehlikeler ve ağır sonuçları olan çeşitli doğal afetlerle karşı karşıya olan bir deprem ülkesi olduğu, topraklarımızın %66'sının 1. ve 2. derece deprem kuşağında bulunduğu saptanmıştır.

Anılan afet risklerine karşı, zemin yapısı veya üzerindeki yapılaşma sebebiyle can ve mal kaybına yol açma riski taşıyan yerleşim alanları ile bu alanlar dışındaki riskli yapıların bulunduğu yerlerde; afetlere dirençli, sağlıklı ve güvenli yapılaşma ve yaşam çevrelerinin oluşturulmasına yönelik hazırlanan 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında Bakanlığımız koordinasyonunda sürdürülen kentsel dönüşüm uygulamaları (tespit, tahliye, yıkım ve yenileme faaliyetleri) yine anılan Kanun kapsamında sağlanan teknik ve mali destekler eşliğinde, ilgili paydaşlar, Belediye Başkanlıkları ve vatandaşlarımızın katılımı ile sürdürülmektedir.

Söz konusu kentsel dönüşüm uygulamalarına konu alan ve yapılar; 6306 Kanun ve Uygulama Yönetmeliği ile tanımlanarak, zemin yapısı veya üzerindeki yapılaşma sebebiyle can ve mal kaybına yol açma riski taşıyan yerleşim alanları ile bu alanlar dışındaki riskli yapıların bulunduğu yerler olarak nitelendirilmiştir.

Bu çerçevede yapısının tehlikeli olduğunu düşünen yapı malikleri ve yerel idarelerce iletilen kentsel dönüşüm başvuruları önceliğinde alan ilanı ve riskli yapı tespitleri gerçekleştirilerek, tahliye, yıkım ve yenileme süreçleri tamamlanmaktadır.

Yukarıda değinilen mevzuat hükümleri ve süreç dahilinde Van İlinin muhtelif ilçelerinde belirlenen uygulama alanları ve il genelinde tespit edilen Riskli Yapılar üzerinde; Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği, Yapı Denetim Sistemi ve ilgili mevzuatta tanımlanan plan, proje ve yapım teknikleri doğrultusunda gelinen tarih itibari ile yaklaşık 15.000 adet bağımsız birimin anılan mevzuat kapsamında yenilenmesi sağlanmıştır.

Diğer taraftan soru önergesinde değinilen 06.02.2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle oluşan hasarların giderilmesine ilişkin yürütülen uygulamalara ilişkin; "Asrın felaketi" olarak nitelendirilen 7.7 ve 7.6 şiddetindeki söz konusu depremler sonucu bölgenin yeniden inşa ve ihya edilmesine ilişkin çalışmalar; ilgili mevzuatları çerçevesinde Bakanlığımız, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ve Toplu Konut İdaresi (TOKİ) Başkanlığı işbirliği ile sürdürülmektedir.

Bu kapsamda, Bakanlığımızca söz konusu depremlerde hasarın en yoğun olduğu Hatay, Kahramanmaraş, Adıyaman, Malatya, Gaziantep, Osmaniye İllerimiz başta olmak üzere kent merkezlerinde hasarın yoğun şekilde yaşandığı ve ticaret akslarını da ihtiva eden kent merkezleri önceliğindeki alanların inşa ve ihyasına yönelik uygulamalar 6306 sayılı Kanun kapsamında belirlenen uygulama alanları statüsünde alandaki taşınmaz sahiplerinin de katılımları ile süratle devam etmektedir.